

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1280/2021
30.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Невенке Важић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Владана Петровића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици 1К-239/19 од 03.06.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-235/21 од 26.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.11.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Петровића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици 1К-239/19 од 03.06.2021. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-235/21 од 26.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици 1К-239/19 од 03.06.2021. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 4 месеца и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд накнадно донети посебно решење и да плати суду на име паушала износ од 10.000,00 динара, у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1Кж1-235/21 од 26.08.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и пресуда Основног суда у Сремској Митровици 1К-239/19 од 03.06.2021. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Владан Петровић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о

кривичном поступку и повреди кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, с тим да се нови поступак одржи пред другим судијом појединцем.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног је указао на учињену повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и истакао да се побијане правноснажне пресуде заснивају на исказу сведока оштећене ББ, ванбрачне супруге окривљеног, што је првостепени суд и утврдио, а која супротно одредби члана 94. и 95. став 4. ЗКП није упозорена да не мора да сведочи против окривљеног, нити су такво упозорење и одговор на упозорење унети у записник.

Из списка предмета произилази да је оштећена ББ испитана дана 12.04.2019. године и том приликом је изјавила да јој је окривљени бивши ванбрачни партнер, да је са истим живела у ванбрачној заједници од јесени 2013. године, па до 02.01.2019. године. Такве своје наводе је потврдила и на главном претресу одржаном дана 18.11.2019. године, када је навела да јој је оптужени бивши ванбрачни супруг, са којим је у завади.

Одредбом члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да је од дужности сведочења ослобођено лице са којим окривљени живи у браку, ванбрачној или другој трајнијој заједници живота.

Како се несумњиво из исказа оштећене утврђује, ванбрачна заједница између окривљеног и оштећене престала је дана 02.01.2019. године, непосредно након критичног догађаја, па самим тим суд није био у обавези да оштећену приликом испитивања 12.04.2019. године (три месеца након престанка ванбрачне заједнице) упозори да не мора да сведочи, па ни на каснијим главним претресима, јер иста се не сврстава међу лица наведена у члану 94. став 1. ЗКП. Дакле, одредба члана 94. став 1. тачка 1) ЗКП применљива је само док заједница траје, па стога заснивањем пресуде на исказу оштећене ББ датом без упозорења и одговора у смислу члана 94. ЗКП није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП на коју бранилац у захтеву неосновано указује.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је указао да су побијаним пресудама учињене и повреди кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, уз образложење да изрека првостепене пресуде не садржи све елементе

кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика (КЗ), јер у изреци пресуде није наведена последица извршеног кривичног дела. Осим тога, по наводима браниоца, суд је погрешно извео правни закључак о постојању кривичног дела насиље у породици јер је један појединачни инцидент подвео под кривично дело, без да је утврдио у изреци пресуде да је насиље у породици постојало као модел понашања на који начин је суд погрешно применио кривични закон.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, ови наводи из захтева не могу се прихватити као основани из следећих разлога:

Кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице. Дакле, радња извршења предметног кривичног дела, одређена је трајним глаголом, па се у смислу одредбе члана 112. став 30. КЗ, сматра да је учињено ако је радња извршена једном или више пута.

Из чињеничног описа кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде произилази да је окривљени АА способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и чије је извршење хтео, „ применом насиља и дрским и безобзирним понашањем, угрожавао телесни интегритет и спокојство члана своје породице – бивше ванбрачне супруге оштећене ББ, тако што је вређао оштећену, ... а потом је ошамарио са леве стране и ухватио за косу... пришао јој и поново је ухватио за косу, те ударио главом у стуб и врата путничког возила... а услед чега је оштећена ББ добила лаке телесне повреде ... при чему је био свестан да је његово дело забрањено“.

По оцени овог суда, чињенични опис радње извршења дат у изреци првостепене пресуде садржи све чињенице и околности које представљају законска обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом и то како оне које се тичу радње извршења кривичног дела, тако и последице. Окривљени је, супротно наводима у захтеву, на начин описан у изреци првостепене пресуде која је потврђена другостепеном пресудом, описаним радњама извршеним на дан 02.01.2019. године, угрозио телесни интегритет и спокојство оштећене, због чега се као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног неосновани су и у погледу истицања да је погрешно примењен кривични закон тиме што иако се ради о појединачном инциденту окривљени је оглашен је кривим за кривично дело насиље у породици, из разлога што је у догађају описаном у изреци правноснажне пресуде утврђен контекст насиља у континуитету од стране окривљеног АА према члану своје породице-бившој ванбрачној супрузи, који се огледа у бројности предузетих радњи при чему је без утицаја чињеница што се радило о насиљу у току једног дана.

Како су, дакле, по налажењу Врховног касационог суда нижестепени судови правилно нашли да се у радњама окривљеног стичу сва битна законска обележја

кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, то је у конкретном случају правилно примењен кривични закон правном квалификацијом кривично правних радњи окривљеног, ближе описаних у изреци правноснажне пресуде, као кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, па се следствено томе као неосновани оцењују и наводи којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљеног.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**